

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวางแผนในการสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อป้องกัน ยาเสพติดทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ วารสาร ผลงานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติด

1.3 สัมภาษณ์นักการศึกษา นายแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักวิจัย ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และครูโรงเรียนประถมศึกษาในแหล่ง สื่อมวลชน เกี่ยวกับการให้การศึกษเพื่อป้องกันยาเสพติด

1.4 จัดรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและสัมภาษณ์ในเบื้องต้นให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสร้างแบบสอบถาม

2. หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 แบบสอบถามต้องครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2 การเรียงลำดับของคำถามเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

และเป็นไปตามลำดับของหัวข้อ คือดำเนินการจัดการเรียนการสอน คำนวณผู้เรียน คำนวณผู้สอน คำนวณกิจกรรมพิเศษ และคำนวณบทบาทของบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง

3. การสร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว

3.1 เนื้อหาแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการให้การศึกษา
เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาในแหล่ง
เสื่อมโทรม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการจัด
การเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรม
พิเศษ และด้านบทบาทของบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 ลักษณะของแบบสอบถาม มี 3 แบบคือ

ก. แบบมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบ แบบสอบถามชนิดนี้ใช้
สำหรับสอบถามในส่วนที่ 1

ข. แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบบสอบถามชนิดนี้ใช้สำหรับสอบถามในส่วนที่ 2

ค. แบบให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรี แบบสอบถามชนิดนี้ใช้
สำหรับสอบถามในส่วนที่ 3

3.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ครูทรงคุณวุฒิทาง
ยาเสพติดและทางด้านการประถมศึกษา จำนวน 7 ท่านตรวจและแก้ไข แล้วจึงนำไป
ทดลองใช้กับครูโรงเรียนประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรม จำนวน 10 คน ซึ่งไม่ใช่
ตัวอย่างประชากร คือ ครูโรงเรียนก่อสร้างอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน

4. การสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

หลังจากผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขและนำไปทดลองใช้แล้ว จึงนำแบบสอบถามมาทำการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ในด้านการเรียงลำดับข้อ และสำนวนภาษา ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ดังปรากฏในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปสาระสำคัญของแบบสอบถาม

ส่วนที่	สาระสำคัญ	จำนวนข้อ	ร้อยละ
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	8	16.67
2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การ ศึกษาเรื่องยาเสพติด		
	ด้านการจัดการ เรียนการสอน	15	31.25
	ด้านผู้เรียน	5	10.41
	ด้านผู้สอน	8	16.67
	ด้านกิจกรรมพิเศษ	4	8.33
	ด้านบทบาทของบุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้อง	8	16.67
3	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		
	รวม	48	100

จากตารางที่ 1 แบบสอบถามฉบับนี้มีคำถามในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุดคือ 15 ข้อ หรือร้อยละ 31.25 ของจำนวนข้อคำถามทั้งหมด และมีคำถามน้อยที่สุดในด้านกิจกรรมพิเศษ คือ 4 ข้อ หรือร้อยละ 8.33 ของจำนวนข้อคำถามทั้งหมด

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูทุกคนในโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรง ในสังกัดกองการประถมศึกษา กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา และสังกัดกองโรงเรียน สำนักการศึกษา ที่ตั้งอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำนวนครูทั้งหมด 204 คน จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 10 โรง ดังมีรายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	จำนวนครู	ร้อยละ
1. ประถมนนทรี	60	29.41
2. พิบูลย์ประชาสรรค์	52	25.49
3. ศูนย์รวมน้ำใจ	40	19.61
4. ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา	19	9.32
5. สงเคราะห์เคลื่อนที่คลองเตย	7	3.43
6. สงเคราะห์เคลื่อนที่วัดลาดบัวขาว	7	3.43
7. สงเคราะห์เคลื่อนที่ซอยสวนพลู	5	2.45
8. สงเคราะห์เคลื่อนที่ซอยอ่อนนุช	5	2.45
9. สงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์ชุมชนประชาชื่น	5	2.45
10. สงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์เยาวชนนครสวรรค์	4	1.96
รวม	204	100

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนประถมเหนือ ซึ่งมีจำนวน 60 คน หรือร้อยละ 29.41 ของจำนวน ตัวอย่างประชากรทั้งหมด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ครูโรงเรียน สงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์เยาวชนนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวน 4 คน หรือร้อยละ 1.96 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตและขอความร่วมมือจากหน่วยราชการต้นสังกัดของ โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 10 โรงเรียน และได้รับความร่วมมือ โดยหน่วยราชการ เหล่านั้นทำหนังสือถึงผู้อำนวยการและครูใหญ่ของโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้วิจัย นำไปมอบให้ทางโรงเรียนด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมจดหมายขอความร่วมมือไปแจกยังโรงเรียน ประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรมทั้ง 10 โรงเรียน โดยมอบผ่านครูใหญ่หรือผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ตลอดจนวิธีการตอบแบบ สอบถามและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้แก่ครูทุกคนในโรงเรียน พร้อมทั้งนัดวันมารับคืน โดยให้เวลาตอบประมาณหนึ่งสัปดาห์

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการแจกและรวบรวมแบบสอบถามคืนเป็นเวลา 20 วัน ตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2523 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2523 ได้รับแบบสอบถามคืน เป็นจำนวน 192 ชุด จากแบบสอบถามทั้งหมด 204 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.12 ยังมีรายละเอียดปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากแต่ละโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนที่แจก	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1. ประถมนนทรี	60	58	96.67
2. พิบูลย์ประชาสรรค์	52	47	90.38
3. ศูนย์รวมน้ำใจ	40	39	97.50
4. ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา	19	15	78.95
5. สงเคราะห์เคลื่อนที่คลองเตย	7	7	100
6. สงเคราะห์เคลื่อนที่วัดลาดบัวขาว	7	7	100
7. สงเคราะห์เคลื่อนที่ซอยสวนพลู	5	5	100
8. สงเคราะห์เคลื่อนที่ซอยอ่อนนุช	5	5	100
9. สงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์ชุมชนประชาชื่น	5	5	100
10. สงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์เยาวชนนครสวรรค์	4	4	100
รวม	204	192	94.12

จากตารางที่ 3 โรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามคืนครบมีจำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่คลองเตย โรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่วัดลาดบัวขาว โรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่ซอยสวนพลู โรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่ซอยอ่อนนุช โรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์ชุมชนประชาชื่น และโรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่ศูนย์เยาวชนนครสวรรค์ ส่วนโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามคืนน้อยที่สุด คือโรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา จากจำนวน 19 ชุดที่ส่งไป ได้รับคืนมา 15 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 78.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่านวนหาค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา เพศ อายุ วิชาเอก ระยะเวลาที่สอน ประสบการณ์การสอน เรื่องยาเสพติด การเข้ารับการอบรมการสอนเรื่องยาเสพติด และการทราบปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน นำเสนอในรูปของตาราง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนระดับประถมศึกษาในแหล่งเสื่อมโทรม

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดโดยค่านวนหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของค่าตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็นระดับดังนี้¹

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	5
เห็นด้วย	ระดับคะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ระดับคะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ระดับคะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	1

¹อุทุมพร ทองอุไทย, แบบสอบถาม : การสร้างและการใช้ (กรุงเทพมหานคร : สยามมิตรการพิมพ์, 2520), หน้า 45.

จากการกำหนดค่าคะแนนดังกล่าว นำมาหาค่าเฉลี่ย¹ (Mean)
(ดูรายละเอียดเกี่ยวกับสูตรในภาคผนวก ข.)

เมื่อได้ค่าคะแนนแล้ว นำคะแนนดังกล่าวมาคือนำหน้าหนักของคะแนนและกำหนด
ระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแต่ละข้อ ดังปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นและการแปลความหมาย

ระดับ	การแปลความหมาย
4.56 - 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.56 - 4.55	เห็นด้วย
2.56 - 3.55	ไม่แน่ใจ
1.56 - 2.55	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.55	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หลังจากนั้น หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน² (Standard Deviation)
ของความคิดเห็นแต่ละข้อ รวบรวมเสนอในรูปของตาราง (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับ
สูตรในภาคผนวก ข.)

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูต่างระดับการศึกษา
 เกี่ยวกับการให้การศึกษาเรื่องยาเสพติด ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ
 ทางเดียว¹ (One - Way Analysis of Variance) แล้วนำเสนอในรูปแบบ
 ตาราง (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับสูตรในภาคผนวก ข.)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สรุปรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้
 การศึกษาเรื่องยาเสพติด โดยนำเสนอในรูปแบบเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹วิเชียร เกตุสิงห์, สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. ([ม.ป.ท.], 2522),
 หน้า 68.